

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoCsp/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319201341
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8319201341.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: K. W., N.. X.X.XXXX, M. XXX, XXX XX L., právne zastúpená JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 26.08.2019 č.k. 9Csp49/2019 - 63, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. P r i z n á v a žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 572,43 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku,

II. Žalobkyni priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti žalovanému.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej Národnej Rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane spotrebiteľa).

3. V odôvodnení súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že žalobca ako spotrebiteľ v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 18Csp22/2016 uplatňoval voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré použil žalovaný v zmluve o úvere. Vo veci sp.zn. 18Csp/22/2016 prvoinštančný súd uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 572,43 eur s príslušenstvom, a vyhodnotil zmluvné podmienky použité žalovaným v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.10.2013 medzi stranami sporu ako neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie stotožnil. Žalovaný sa teda na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil sumou 572,43 eur a použil neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve voči žalobcovi, pričom mal zákonnú povinnosť zdržať sa takéhoto konania (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu ako spotrebiteľa, jeho dôsledkom je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie. Ďalej uviedol, že v konaní 18Csp/22/2016 bolo konštatované porušenie ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka, ktoré zabezpečujú Európsky štandard ochrany spotrebiteľa v

prípadoch uzatvárania zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Bol to práve žalovaný, ktorý nepostupoval s odbornou starostlivosťou a koncipoval obsah formulárovej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom do nej zakomponoval neprijateľné podmienky a zároveň v nej neuviedol všetky náležitosti vyžadované zákonom, pričom žalobca ako spotrebiteľ obsah takejto zmluvy ovplyvniť nemohol. V týchto prípadoch súd opakovane vo svojich rozhodnutiach konštatoval, že žalovaný je poskytovateľom spotrebiteľských úverov na profesionálnej báze, preto sa predpokladá u takejto spoločnosti vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností, právnych predpisov je nevyvrátiteľná. Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalovaný, ktorý pri uzatváraní zmluvy koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnuť zisk, takýto subjekt nesie aj väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností.

4. Žalobkyni súd priznal finančné zadosťučinenie vo výške 572,43 eur, ktoré považoval za primerané. Pri stanovení výšky vzal do úvahy tú skutočnosť, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodné obohatil o sumu 572,43 eur, a žalobca sa vydania bezdôvodného obohatenia musel domáhať na súde. Žalovaný prijal plnenie na základe Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi stranami sporu dňa 01.10.2013 napriek tomu, že neobsahovala zákonom požadované náležitosti tak, ako to bolo konštatované v rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 18Csp/22/2016 - 47 zo dňa 03.05.2017. Súd zohľadnil aj prípadné náklady žalobkyne vyvolané podanou žalobou vo veci 18Csp/22/2016 a podaním odvolania žalovaným. Žalobkyňa musela cestovať za advokátom z T., teda prekonať nemalú vzdialenosť. Ďalej súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že žalovaný použil v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.10.2013 neprijateľné zmluvné podmienky. Bolo zohľadnené aj konanie žalovaného spočívajúce v kontaktovaní žalobkyne, jej rodinných príslušníkov, nie len doma, ale aj na pracovisku a psychický nátlak vyvolaný prostredníctvom vyhrážok, exekúciou, stratou obydlija tak, ako to uviedla žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní. Podľa názoru súdu výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu, teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov, pričom vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa.

5. O trovách strán sporu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, v spojení s ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni, ktorá má plný úspech náhradu trov konania v rozsahu 100% proti žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Namietal, že obsah a spôsob rozhodnutia je nepreskúmateľný a arbitrárny. Z odôvodnenia nie je zrejmé, aké konkrétne skutočnosti súd posudzoval. Aj keď výška primeraného zadosťučinenia je vecou úvahy súdu, táto úvaha nemôže byť ani svojvoľná, a ani nepreskúmateľná. Naopak musí sa opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. V tomto prípade súd takéto zdôvodnenie neuvádza. Subjektívne konštatovanie súdu čo považuje za primerané je v rozpore s ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pretože súd je povinný uviesť konkrétne skutkové a právne závery, o ktoré opiera svoje rozhodnutie. Samotné zadosťučinenie je chápané ako forma náhrady ujmy v nemajetkovej oblasti. Právny poriadok pozná takúto formu náhrady, či odškodnenia v rôznych prípadoch a situáciách. Vždy sa však vyžaduje, aby išlo o rozhodnutie na konkrétnych a presvedčivo dokázaných skutočnostiach, a nie na základe všeobecných záverov. Žalovaný namieta aj rozhodnutie súdu o výške primeraného finančného zadosťučinenia, a to z dôvodu absencie konkrétnych dôvodov na základe ktorých súd dospel k sume 572,43 eur ako oprávnenej a primeranej a z dôvodu neprimeranosti priznanej sumy. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu 100%.

7. Žalobca k podanému odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že jedinou podmienkou práva na primerané finančné zadosťučinenia podľa ust. § 3 ods. 5, veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z., je úspech spotrebiteľa v súdnom konaní, bez ohľadu na to, aké právo spotrebiteľa bolo porušené. Základným konaním na ktoré nadväzuje žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bolo konanie vo veci 18Csp/22/2016 o vydanie bezdôvodného obohatenia, a určenie dvoch neprijateľných zmluvných podmienok. Vo všetkých požadovaných nárokoch žalobca bol úspešný, čím sa naplnili podmienky na priznanie primeraného

finančného zadostučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia, žalovaný v zmluve o revolvingovom úvere používal neprijateľné zmluvné podmienky, tiež konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi v snahe obohatiť sa. Teda zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva. Výška primeraného finančného zadostučinenia predstavuje sumu, o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove s tým, že na vyžiadanie ktoréhokoľvek z citovaných rozhodnutí, na ktoré žalobca poukazuje, predmetné rozhodnutie predloží súdu.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, a prejednanú vec aj správne právne posúdil.

10. Odvolací súd sa najprv vypořiadal s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a v úplnosti neodôvodnil. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne, úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B).

11. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe o vydanie primeraného finančného zadostučinenia vyhovel (tak v prípade nároku i výšky), odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

13. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

14. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne

reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

15. A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

16. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušeniu práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušeniu práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

17. Vo veci sp.zn. 18Csp/22/2016 Okresného súdu Humenné sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplata sumy 572,43 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia, a určenia dvoch neprijateľných zmluvných podmienok. Vo vzťahu k uplatnenému nároku mal žalobca v konaní plný úspech. Rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 03.05.2017, č.k. 18Csp/22/2016- 47 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.10.2018, č.k. 24Co/19/2018-92 nadobudol právoplatnosť dňa 25.10.2018. Právoplatným ukončením konania vo veci 18Csp/22/2016 bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušeniu práva alebo povinností umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná na súde dňa 01.04.2019.

18. V prípade žalovaného, ako to vyplýva z rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 03.05.2017 č.k. 18Csp/22/2016 - 47, s ktorým sa súd prvej inštancie oboznámil aj v tomto konaní, išlo o závažné porušenie práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa, keď zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným v rozpore so zákonom neobsahovala podstatné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy (neobsahovala údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov), žalovaný žiadal neprimerane vysoký úrok (70,02 %) v rozpore s dobrými mravmi, a žalobca sa úspešne domohol aj určenia dvoch neprijateľných zmluvných podmienok. Vo všetkých požadovaných nárokoch žalobca bol plne úspešný, čím sa naplnili podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Rozsudok Okresného súdu Humenné bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.10.2018 č.k. 24Co19/2018 - 92.

19. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybné ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv, odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, že priznaná suma finančného zadosťučinenia je primeraná, a výška primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje sumu, o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil. Odvolací súd má za to, že takéto finančné zadosťučinenie vo výške 572,43 eur vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

20. Odvolací súd sa preto stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu, teda

poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov, pričom vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa.

21. Za tohto stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane správneho výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

22. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešnej žalobkyni súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému, ktorý ani v odvolacom konaní úspech nemal. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).